

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 4-5 lipca 2015 r. na kierunku „pedagogika” prowadzonym w ramach obszarów: nauk społecznych oraz nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Tadeusz Bąk - członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Bożena Muchacka – członek PKA**
- 2. dr hab. Sławomir Przybyliński – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK**
- 4. Dawid Knara – przedstawiciel PSRP**
- 5. dr hab. Kamil Kardis – ekspert międzynarodowy PKA**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, w tym z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Odnosząc się do odpowiedzi Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy na raport zespołu oceniającego PKA z wizytacji w dniach 4-5.07.2015 na kierunku „pedagogika” stwierdzam, iż Uczelnia ze zrozumieniem odniosła się do uwag zawartych w raporcie, uwzględniając zalecenia/sugestie ZO PKA dotyczących kryterium 1. Uczelnia odpowiednio uargumentowała, bądź doprecyzowała wszelkie wątpliwości, potwierdzając to m.in. stosownymi Uchwałami Senatu Uczelni. Po analizie obszernej odpowiedzi (blisko 60 stron) i zawartości merytorycznej dokumentacji **proponuję zmianę oceny spełnienia kryterium 1 na - „w pełni”**.

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			

<p>1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. -</p> <p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia</p> <p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ poprawa błędnie przyjętej symboliki efektów kształcenia na II stopniu ✓ uzupełnienie efektów kształcenia o nieobecny w przyjętym zestawie efekt ministerialny na II stopniu - U12 ✓ zaleca się opracowanie efektów specjalnościowych, korespondujących z realizowanymi specjalnościami, szczególnie dla specjalności nauczycielskich ✓ wygaszenie specjalności specjalność Pedagogika rewalidacyjna (oligofrenopedagogika) oraz Edukacja dla bezpieczeństwa z zarządzaniem kryzysowym, a także Coaching, mentoring i wspieranie rozwoju osobistego, które nie do końca wpisują się we wzorcowe efekty kształcenia dla pedagogiki

- ✓ w programie studiów II stopnia specjalność edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna wprowadzić przedmioty z zakresu technologii informacyjnej, a także bezpieczeństwa i higieny pracy
- ✓ zwiększyć ilość przedmiotów i godzin w blokach specjalnościowych na II stopniu kształcenia
- ✓ warto zastanowić się nad wprowadzeniem do programu studiów na I stopnia przedmiotu z zakresu metodologii badań
- ✓ zastanowić się nad proponowaną w planie studiów proporcją między godzinami kontaktowymi z nauczycielem akademickim, a samodzielną pracą studenta
- ✓ określić w warunkach rekrutacji szczegółowych kryteriów przyjęć na II stopień

wzmocnić opiekę promotorską, która na etapie przygotowywania prac dyplomowych pozwoliłby wyeliminować pewne nieprawidłowości

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika I i II stopnia KPSW w Bydgoszczy jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni (Uchwała Nr 3/2011 Rady Powierniczej Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy z dnia 01 października 2011 roku w sprawie uchwalenia „Strategii rozwoju Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy na lata 2011-2020”). Koncepcja kształcenia wpisuje się w słowa zawarte w niniejszym dokumencie, gdzie mowa m.in. o przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy oraz potrzeb pracodawców i wyzwań globalnej gospodarki. Misja wyrażona jest też poprzez wychowanie studentów w duchu zasad moralnych i odpowiedzialności za wykonywane przez siebie obowiązki. Szereg wyszczególnionych celów i działań strategicznych znajduje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia, korespondując z polityką jakości kształcenia prowadzonej w Jednostce. Przyjęta koncepcja kształcenia wykorzystuje dobre wzorce i doświadczenia krajowe na płaszczyźnie kształcenia przyszłych pedagogów.

Koncepcję kształcenia oparto o Misję i Strategię Uczelni oraz Wydziału. Ważnymi ich punktami są:

1. podnoszenie jakości kształcenia
2. rozwój i aktywizacja kadry naukowo-dydaktycznej w zakresie samodzielnego rozwoju naukowego, badawczego, zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kompetencji społeczno-zawodowych w kraju i za granicą, pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych
3. wszechstronny rozwój studentów i absolwentów
4. wspieranie studentów i absolwentów do samodzielnego rozwoju intelektualnego, profesjonalnego – badawczego, zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kompetencji społeczno-zawodowych w kraju i za granicą, pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych
5. jak najlepsze przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy i gospodarki globalnej
6. wzmocnianie prestiżu Wydziału
7. poszerzenie oferty kształcenia w oparciu o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym
8. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
9. unowocześnianiu infrastruktury

Misja Uczelni wyraża się w słowach *Sapientiae Servientes*. KPSW jest miejscem, gdzie wspólnym wysiłkiem poszukuje się prawdy, wiedzy i umiejętności. Misja Wydziału

zakłada, odpowiedzialne zadanie kształcenia studentów i przygotowanie absolwentów do potrzeb szybko zmieniającej się rzeczywistości w kraju i w skali globalnej.

Studia na kierunku Pedagogika I i II stopnia przygotowują studentów do samodoskonalenia, kontynuowania nauki i do kształcenia przez całe życie (LLL).

W trakcie studiów I i II stopnia studenci zdobywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które składają się na profil intelektualno-osobowościowy absolwenta kierunku Pedagogika. Koncepcja kształcenia uwzględnia przedmioty, które pozwalają pedagogom i nauczycielom na rozwiązywanie zasadniczych problemów, które napotkają w przyszłej pracy. Absolwent kierunku Pedagogika dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na konkretną specjalność pedagogiczną. Posiada umiejętności prowadzenia badań, dostrzegania oraz samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu wybranej specjalności. Absolwent jest przygotowany do aktywności w różnych obszarach działań edukacyjnych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku pedagogika istotnie powiązana jest z misją i strategią rozwoju Uczelni. Spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz umocowania koncepcji w szeroko pojętej dyscyplinie pedagogika.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Plany rozwoju ocenianego kierunku na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy uwzględniają tendencje zmian zachodzących w nauce w zakresie dziedzin i dyscyplin z których wywodzi się kierunek pedagogika. Najlepszym tego świadectwem jest szeroka i bogata oferta specjalnościowa na kierunku pedagogika I (12 specjalności) i II stopnia (12 specjalności). W r. ak. 2014/2015 realizowanych jest ich jednak tylko kilka (I stopień edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, resocjalizacja; II stopień - edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna, resocjalizacja, psychopedagogika, profilaktyka uzależnień, pedagogika rewalidacyjna – oligofrenopedagogika). Znajdują one odzwierciedlenie w zakresie zainteresowań naukowo-badawczych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, co wyraża się m.in. w publikacjach, z którymi ZO PKA mógł zapoznać się podczas wizytacji oraz porozmawiać w trakcie spotkania z kadrą. Monografie pracowników Uczelni oraz inne z dziedzin i dyscyplin naukowych, z których kierunek się wywodzi wykorzystywane są podczas prowadzenia zajęć ze studentami, co pozwala na zapoznanie ich z nowymi trendami i tendencjami występującymi w nauce, a także istotnie wpływa na motywowanie studentów do samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Wszystko to odbywa się w powiązaniu z wielowymiarową współpracą Jednostki z instytucjami, placówkami w regionie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku na WNSiF KPSW w Bydgoszczy uwzględnia przeobrażenia dokonujące się w nauce oraz wykorzystują osiągnięcia naukowe w dyscyplinie pedagogika,

odpowiadając zarazem na zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturalnego.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Kierunek pedagogika realizowany w KPSW w Bydgoszczy przypisano do dwóch obszarów – humanistycznego oraz społecznego (Uchwała 24/2012 r. z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku pedagogika – studia pierwszego i drugiego stopnia). Wskazano także dziedziny i dyscypliny naukowe do których odnoszą się efekty kształcenia: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny: pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o poznaniu i komunikacji społecznej; dziedzina nauk humanistycznych, dyscypliny: filozofia, nauki o rodzinie, kulturoznawstwo, historia. Powyższą Uchwałą przyjęto wzorcowe efekty kształcenia (bez jednego efektu z kategorii umiejętności II stopień – U12), uzupełniając je dodatkowymi efektami. Wszystkie jednak odnoszą się do obszarów, w obrębie których ulokowano kierunek pedagogika.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3

W pełni

3. Uzasadnienie oceny

Prawidłowo przypisano kierunek pedagogika do dwóch obszarów nauk humanistycznych oraz nauk społecznych. Wskazano właściwe dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się efekty kształcenia.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia przyjęła i wdrożyła wzorcowe efekty kształcenia (Uchwałą 24/2012 r. z dnia 29 maja 2012 roku; zmiana tej Uchwały nastąpiła Uchwałą 41/2012 z dnia 25 września 2012 r.) zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1521) wyczerpując je wszystkie (bez U12 na II stopniu kształcenia). Jednakże z uwagi na potrzebę realizacji dodatkowych celów kształcenia w ramach studiów I i II stopnia, uzupełniono je o dodatkowe efekty. Zatem literalnie przyjęto efekty wzorcowe dodając inne, które w ocenie Zespołu Oceniającego stanowią ważne, lecz nie niezbędne uzupełnienie wzorcowych efektów kształcenia, dla uzyskania określonych kwalifikacji absolwenta i kształtowania jego odpowiedniej sylwetki. Mogły by one stanowić osobne opracowanie w formie np. efektów specjalnościowych, korespondujących z realizowanymi specjalnościami. Zatem na kierunku pedagogika I stopnia oprócz wszystkich wzorcowych przyjęto jeszcze inne efekty. W kategorii wiedza dopisano trzy dodatkowe efekty (W20, W21, W22 z czego dwa ostatnie są efektami nauczycielskimi, jak podaje Uczelnia); w kategorii umiejętności dopisano cztery efekty (U15, U16, U17, U18 z czego trzy ostatnie są efektami nauczycielskimi); w kategorii kompetencje społeczne dopisano dwa efekty (K09, K10 – ostatni to efekt nauczycielski). Do efektów na II stopniu kształcenia w kategorii wiedza dopisano pięć dodatkowych efektów (W17, W18, W19, W20, W21 z czego dwa ostatnie są efektami

nauczycielskimi i jak sugeruje symbolika PE1A_W20, PE1A_W21 są to efekty z I stopnia); w kategorii umiejętności dopisano sześć efektów (U12, U13, U14, U15, U16, U17 z czego dwa ostatnie są efektami nauczycielskimi). Niniejsze nauczycielskie efekty U16 i U17 są efektami z I stopnia kształcenia, jak wynika z znajdującej się w powyższej Uchwale symbolice efektów zarówno kierunkowych jak i obszarowych (PE1A_U16 – H1A_U02, H1A_U04, S1A_U03, S1A_U04, S1A_U06, S1A_U07; PE1A_U17 - H2A_U02, H2A_U04, S1A_U03, S2A_U03, S2A_U04, S2A_U07). Należy też zauważyć, co wskazano wyżej, iż Uczelnia nie przyjęła z ministerialnej listy efektów, efektu U12 – „potrafi pracować w zespole; umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera w zespole”. W kategorii kompetencje społeczne dopisano dwa efekty (K09, K10 – ostatni to efekt nauczycielski, którego symbolika - PE1A_K10 - sugeruje efekt z I stopnia). Wydaje się jednak, że niniejsza symbolika z I stopnia to techniczna usterka, gdyż treść efektów odnosi się do stopnia II.

Efekty kształcenia, w tym efekty tzw. dodane do ministerialnej listy sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Nie opracowano efektów specjalnościowych, co może przynajmniej zastanawiać biorąc pod uwagę bogatą i zróżnicowaną ofertę specjalnościową na ocenianym kierunku I i II stopnia. Szczególnie odnosi się to do specjalności nauczycielskich (edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna I i II stopień). Pomimo, że Uczelnia opracowała kilka dodatkowych efektów nazywając je nauczycielskimi, to warto dla transparentności pokusić się o opracowanie odrębnego zestawu efektów specjalnościowych – nauczycielskich korespondujących z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U z 2012 r., poz. 131). Po analizie dokumentacji II stopnia edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (szczególnie ścieżka dla absolwentów innych specjalności pedagogicznych niż epiw) należy wskazać, iż nie realizowane są wymagane rozporządzeniem z 2012 r. efekty kształcenia z zakresu technologii informacyjnej, z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Realizacja efektów kształcenia na studiach I stopnia na specjalności nauczycielskiej epiw nie budzi większych zastrzeżeń.

Należy wskazać, iż przyjęte efekty kształcenia dla kierunku pedagogika uwzględniają zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, funkcjonowaniu na rynku pracy, a także do podejmowania wyzwań edukacyjnych na wyższych stopniach kształcenia.

Odrębną i istotną kwestią z zakresu efektów kształcenia jest specjalność znajdująca się w ofercie na I i II stopniu, a realizowana obecnie tylko na II stopniu na kierunku pedagogika, a mianowicie pedagogika rewalidacyjna (oligofrenopedagogika). Należy tu wskazać, iż Uczelnia nie posiada uprawnień do prowadzenia studiów z zakresu oligofrenopedagogiki. Oligofrenopedagogika jest z obszaru pedagogiki specjalnej i nie do końca wpisuje się we wzorcowe efekty kształcenia dla pedagogiki. Ponadto z sylwetki absolwenta wynika, że po ukończonej specjalności absolwent otrzymuje nie tylko określoną wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej, ale także uzyska określone kwalifikacje z nią związane, do pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Co jest nieuprawnione w kontekście realizowania efektów kształcenia tylko z pedagogiki.

Znaczne wątpliwości w kontekście realizowania efektów kształcenia pojawiają się w dwóch innych specjalnościach pozostających w ofercie I stopnia Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych – specj. Edukacja dla bezpieczeństwa z zarządzaniem kryzysowym oraz specjalność Coaching, mentoring i wspieranie rozwoju osobistego. Obydwie specjalności również nie do końca mieszczą się w zakresie efektów kształcenia przyjętych dla pedagogiki. Pierwsza winna być realizowana na kierunku np. bezpieczeństwo narodowe, czy też bezpieczeństwo wewnętrzne, a druga to zakres przedsiębiorczości, zarządzania.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4

Częściowo

3. Uzasadnienie oceny

Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia dodając do nich inne, które w ocenie Zespołu Oceniającego stanowią ważne, lecz nie niezbędne uzupełnienie wzorcowych efektów kształcenia, dla uzyskania określonych kwalifikacji absolwenta i kształtowania jego odpowiedniej sylwetki. Mogły by one stanowić osobne opracowanie w formie np. efektów specjalnościowych, korespondujących z

realizowanymi specjalnościami. Szczególnie w zakresie specjalności nauczycielskich. Uczelnia nie przyjęła z ministerialnej listy efektów, efektu U12 na II stopniu kształcenia. W niektórych efektach z II stopnia pomyłono symbolikę efektów kształcenia z I stopniem. Efekty kształcenia, w tym efekty tzw. dodane do ministerialnej listy sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W sylabusach przedmiotowych rozpisano weryfikację poszczególnych założonych efektów w rozbiu na oceny 2, 3, 4, 5. Po analizie dokumentacji II stopnia edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (szczególnie ścieżka dla absolwentów innych specjalności pedagogicznych niż epiw) należy wskazać, iż nie realizowane są wymagane rozporządzeniem z 2012 r. efekty kształcenia z zakresu technologii informacyjnej, z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Uczelnia posiada w ofercie, bądź realizuje specjalności (Pedagogika rewalidacyjna – oligofrenopedagogika, Edukacja dla bezpieczeństwa z zarządzaniem kryzysowym, Coaching, mentoring i wspieranie rozwoju osobistego), w których należy stwierdzić brak pełnej zgodności w wzorcowymi efektami kształcenia dla kierunku pedagogika. W znacznej części lokują się one poza dyscypliną pedagogika.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

Program studiów na ocenianym kierunku I stopnia specjalność edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Problemy pojawiają się ze specjalnością nauczycielską na II stopniu, gdzie w programie studiów nie przewidziano przedmiotów odnoszących się do efektów przewidzianych stosownym rozporządzeniem z 2012 r., z zakresu technologii informacyjnej, a także bezpieczeństwa i higieny pracy.

Inną kwestią jest liczba godzin przypisanych do określonych przedmiotów w odniesieniu do bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim. Nie sposób znacznej ilości treści przynależnych do danego przedmiotu zrealizować w kilkanaście godzin, np. metodyka edukacji muzycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; metodyka edukacji plastycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; metodyka edukacji muzycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; pedagogika przedszkolna – 10 godz. wykładu.

Warto także zwrócić uwagę na blok specjalnościowy w kontekście niewielkiej i bardzo skromnej ilości przedmiotów i ich nakładu godzinowego. Otóż przykładowo na II stopniu kształcenia na specjalności Resocjalizacja studenci w ciągu studiów realizują tylko 4 przedmioty specjalnościowe (teorie etiologii przestępczości, europejskie standardy więzienne, programowanie oddziaływań resocjalizacyjnych, twórcza resocjalizacja) w wymiarze 140 godzin. Po ukończeniu studiów będą pedagogami resocjalizacyjnymi z możliwością pracy, jak czytamy w sylwetce absolwenta, w zakładach poprawczych, zakładach karnych, schroniskach dla nieletnich, ośrodkach adaptacji społecznej, policyjnej izbie dziecka, jednostkach prewencyjnych policji, w charakterze kuratora sądowego, pedagoga szkolnego, w gminnych i miejskich ośrodkach pomocy rodzinie. Identyczne liczby przedmiotów i godzin z bloku specjalnościowego są na większości specjalności II stopnia. Odrębna kwestią jest realizacja bloku specjalnościowego na wskazanej już wyżej specjalności Pedagogika rewalidacyjna – oligofrenopedagogika. Tutaj po 140 godzinach, na które składają się jedynie cztery przedmioty – Agatologiczny wymiar pedagogiki specjalnej i role rodzajowe i społeczne, Neuropatologia i psychopatologia, Podstawy inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych i pozycja prawa do życia człowieka słabego na tle systemów prawa, Metodyka pracy i terapii w oligofrenopedagogice – absolwent według wskazań Uczelni może pracować m.in. z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach

rehabilitacyjnych, czy też warsztatach terapii zajęciowej.

Na studiach II stopnia nie uwzględniono w programach studiów liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego (§ 4. 1. 10 - Rozporządzenie z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia).

- 1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

Dobór treści programowych na kierunku pedagogika zgodny jest z przyjętymi i zakładanymi efektami kształcenia. Z analizy sylabusów przedmiotowych wynika, że nauczyciele akademicy uwzględniają podczas realizacji swoich przedmiotów aktualny stan wiedzy związanym z określonym zakresem nauki. Szkoda jedynie, że Jednostka proponuje tak skromną ofertę przedmiotów, a tym samym treści programowych z bloku przedmiotów specjalnościowych (szczególnie na II stopniu). Ich rozbudowanie zdecydowanie pozwoliłoby wzmocnić i podkreślić profil kształcenia studenta wybierającego określoną specjalność.

- 1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

Metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli akademickich w bydgoskiej Uczelni na ocenianym kierunku są zróżnicowane ze względu na rodzaj i charakter zajęć. W sylabusie znajduje się zakładka „Narzędzia dydaktyczne”, gdzie prowadzący zajęcia wskazują m.in. na prezentację multimedialną, pracę indywidualną i w grupach, analizę prac, dyskusję dydaktyczną, wykład, pogadankę, burzę mózgów i in. Dobór metod do typu zajęć nie budzi zastrzeżeń. W programie studiów zarówno I, jak i II stopnia znajdują się przedmioty (seminarium dyplomowe I stopień, seminarium magisterskie II stopień, jak również dodatkowo zapisane w sylabusach konsultacje z promotorem w obrębie seminariów, metodologia badań społecznych II stopień), przygotowujące studentów do prowadzenia badań naukowych w kontekście poznania metodologii badań pedagogicznych, a także prezentacji i interpretacji materiału badawczego. Warto zastanowić się nad wprowadzeniem do programu studiów na I stopnia przedmiotu z zakresu metodologii badań.

- 1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

Zastrzeżeń nie budzi zaplanowany czas realizacji treści przedmiotowych/modułowych, na studiach niestacjonarnych jest on proporcjonalny do zaproponowanych treści. Podobnie, uwagi nie pojawiają się biorąc pod uwagę czas trwania całego toku studiów I stopnia, który został zaplanowany na 6 semestrów oraz II stopnia na 4 semestry. W planach dla obydwu stopni kształcenia wyszczególniono moduł kształcenia ogólnego (I stopień 305 godz., II stopień 35 godz.), moduł kształcenia podstawowego (I stopień 240 godz., II stopień 110 godz.), moduł kształcenia kierunkowego (I stopień 340 godz., II stopień 165 godz.), moduł kształcenia specjalnościowego (I stopień 240 godz., II stopień

140 godz.; edukacja seksualna z elementami edukacji zdrowotnej/epiw-ścieżka dla absolwentów I st. innych specjalności pedagogicznych 270 godz.) .

- 1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

Przyjęte przez KPSW w Bydgoszczy na kierunku pedagogika zasady dotyczące przypisywania punktów ECTS są zgodne z wymaganiami zawartymi m.in. w Rozporządzeniu MNiSW z dn. 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. Nr 201, poz. 1187) - §2 pkt.2) „jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy”. Jak wynika z analizy sylabusów i programów studiów Uczelnia przypisuje punkty ECTS wszystkim przedmiotom znajdującym się w programie studiów. W analizowanych sylabusach uwzględnia się powyższe wytyczne, jako zasadę miary średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. W niektórych przypadkach wydaje się jednak, iż ilość punktów ECTS przypisana określonym przedmiotom (st. niestacjonarne) jest zawyżona lub brak jest proporcji między godzinami kontaktowymi, a samodzielną pracą studenta, co znacznie obciąża studenta. Kilka przykładów wynikających z rozpiski znajdującej się w sylabusach: Teorie etiologii przestępczości 7 pkt. ECTS - godziny kontaktowe z nauczycielem: 20+20 godz. konsultacji; godziny bez kontaktu z nauczycielem: przygotowanie się do ćwiczeń: 60 godz., przygotowanie się do egzaminu: 75 godz.= 175 godzin; Seminarium magisterskie 18 pkt. ECTS - godziny kontaktowe z nauczycielem: 50 godz. + 100 godz. konsultacji, godziny bez kontaktu z nauczycielem: przygotowanie się do seminarium, pisanie pracy: 300 godz.= 450 godz.

- 1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

Prawidłowo zaprojektowano sekwencję przedmiotów/modułów kształcenia przyjętą w planie studiów dla I i II stopnia kierunku pedagogika. Przedmioty wybieralne (m.in. wykład monograficzny, język obcy, praktyki, przedmioty z bloku ogólnego) oraz przedmioty specjalnościowe zostały tak zaplanowane w układzie semestralnym, by umożliwić studentowi wybór minimum 30% liczby pkt. ECTS w trakcie studiów.

- 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

Należy wskazać na spójność form i metod dydaktycznych w powiązaniu z treściami kształcenia. Odpowiednio przypisano formy zajęć modułom/przedmiotom kształcenia zakładając formy aktywne w przypadku kształtowania w większym stopniu umiejętności, m.in. w modułach/przedmiotach mocno powiązanych ze studiowaną specjalnością (tzw. specjalnościowych). Jednakże w całym bloku i zestawie przedmiotów z programów kształcenia na kierunku pedagogika włączane są formy aktywne w postaci ćwiczeń, które nastawione są co do zasady w określonym zakresie na samodzielną pracę studenta oraz konfrontowanie wiedzy i umiejętności podczas realizowanych zajęć. Odpowiednio

przypisane formy zajęć wpływają na możliwość zrozumienia przez studentów związków, zależności i uwarunkowań wiedzy i umiejętności, jak również systematycznego kształtowania kompetencji społecznych. Szkoda jedynie, że profilowanie specjalnościowe jest w skromnej godzinowo liczbie.

- 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Na kierunku pedagogika studenckie praktyki są integralną częścią kształcenia w bydgoskiej Uczelni. Nadane są im punkty ECTS, a w sporządzonych do nich sylabusach rozpisane są założone efekty kształcenia. Praktyka podlega zaliczeniu, a tym samym weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia. Opiekę merytoryczną nad realizacją i prawidłowością praktyk sprawuje nauczyciel-koordynator, który na podstawie m.in. stosowanej dokumentacji przebiegu praktyki – Dziennik praktyk – podejmuje decyzję o zaliczeniu praktyki.

Na WNSiF KPSW opracowano zasady realizacji praktyk studenckich. Wymiar, warunki, zasady i formę odbywania i zaliczania praktyk reguluje Regulamin praktyk studenckich przyjęty Uchwałą Rady Wydziału nr 16/2014 z dn. 15.10.2014 r. W obrębie Wydziału funkcjonują także szczegółowe programy praktyk dla studentów określonych specjalności I i II stopnia, na których praktyka jest realizowana. Na specjalnościach nauczycielskich obydwu stopni realizowana jest praktyka w wymiarze: I stopień 60 godzin praktyka psychologiczno-pedagogiczna oraz 120 godzin praktyka dydaktyczna; II stopień 30 godzin praktyka psychologiczno-pedagogiczna oraz 120 godzin praktyka dydaktyczna. Natomiast praktyki dla specjalności nienauczyielskich zaplanowane zostały na I stopniu studiów. Obejmują 50 godz. praktyki kierunkowej oraz 50 godz. praktyki specjalnościowej. Po analizie dokumentacji pod kątem praktyk (dzienniki praktyk, zapisy w suplemencie w sprawie miejsc praktyk), należy wskazać na zgodność, w analizowanej większości, miejsc odbywania praktyki w powiązaniu z kierunkiem i specjalnością. Uczelnia posiada podpisanych 68 porozumień w sprawie możliwości odbywania praktyk przez studentów pedagogiki (np. Przedszkole Niepubliczne „Bajka” w Bydgoszczy, Przedszkole Niepubliczne „Puchatek” w Bydgoszczy, Przedszkole Niepubliczne Skrzat w Bydgoszczy, Areszt Śledczy w Bydgoszczy, Zakład Karny we Włocławku i in.). Warto zauważyć, iż studenci przy wyborze miejsca praktyk mogą skorzystać z oferty placówek z którymi Uczelnia posiada porozumienia, lub też sami mogą proponować miejsca praktyk. Uczelnia dopuszcza także zwolnienia studenta z praktyki na podstawie zaświadczenia z pracy zgodnej z kierunkiem i specjalnością kształcenia (np. nr albumu 13435, 11511, 13977).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9

Znacząco

3. Uzasadnienie oceny

W programie studiów na ocenianym kierunku II stopnia specjalność edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna nie przewidziano przedmiotów odnoszących się do efektów przewidzianych stosownym rozporządzeniem z 2012 r., z zakresu technologii informacyjnej, a także bezpieczeństwa i higieny pracy.

Inną kwestią jest liczba godzin przypisanych do określonych przedmiotów w odniesieniu do bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim. Nie sposób znacznej ilości treści przynależnych do danego przedmiotu zrealizować w kilkanaście godzin, np. metodyka edukacji muzycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; metodyka edukacji plastycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; metodyka edukacji muzycznej w przedszkolu i szkole – 10 godz. ćwiczeń; pedagogika przedszkolna – 10 godz. wykładu.

Warto także zwrócić uwagę na blok specjalnościowy w kontekście niewielkiej i bardzo skromnej ilości przedmiotów i ich nakładu godzinowego. Otóż przykładowo na II stopniu kształcenia na

specjalności Resocjalizacja studenci w ciągu studiów realizują tylko 4 przedmioty specjalnościowe (teorie etiologii przestępczości, europejskie standardy więzienne, programowanie oddziaływań resocjalizacyjnych, twórcza resocjalizacja) w wymiarze 140 godzin.

Na studiach II stopnia nie uwzględniono w programach studiów liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego.

Metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli akademickich w bydgoskiej Uczelni na ocenianym kierunku są zróżnicowane ze względu na rodzaj i charakter zajęć.

Zastrzeżeń nie budzi zaplanowany czas realizacji treści przedmiotowych/modułowych, na studiach niestacjonarnych jest on proporcjonalny do zaproponowanych treści.

Uczelnia przypisuje punkty ECTS wszystkim przedmiotom znajdującym się w programie studiów i robi to zgodnie z obowiązującymi zasadami. W niektórych przypadkach wydaje się jednak, iż ilość punktów ECTS przypisana określonym przedmiotom (st. niestacjonarne) jest zawyżona lub brak jest proporcji między godzinami kontaktowymi, a samodzielną pracą studenta.

Należy wskazać na spójność form i metod dydaktycznych w powiązaniu z treściami kształcenia

Na WNSiF KPSW opracowano przejrzyste zasady realizacji praktyk studenckich. Należy wskazać na zgodność, w analizowanej większości dokumentacji, miejsc odbywania praktyki w powiązaniu z kierunkiem i specjalnością.

- 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Internacjonalizacja jest jednym z priorytetów strategicznych w planach rozwoju Uczelni. Internacjonalizacja obejmuje nie tylko wymianę doświadczeń w ramach umów z zagranicznymi partnerami, ale również promowanie nauki języków obcych, wprowadzanie międzynarodowych treści w programach studiów, wspólne kształcenie z uczelniami zagranicznymi, tworzenie międzynarodowych centrów specjalistycznych takich jak Międzynarodowe Centrum Nauki i Edukacji KPSW, Centrum dla Studentów Zagranicznych oraz wiele innych działań, dzięki którym kształcenie uzyskuje wymiar ponadnarodowy.

Uczelnia dba, aby proces kształcenia przebiegał w wielokulturowym środowisku i stawał się doświadczeniem rozwijającym tolerancję i poszanowanie odmiennych tradycji wśród naszych studentów. Od 2007 roku przyjmuje studentów zagranicznych oraz dokłada starań, aby ich obecność stała się źródłem cennych doświadczeń interkulturowych, zarówno dla studentów jak i kadry dydaktycznej. Co semestr oferuje się zajęcia otwarte dla wszystkich studentów: warsztaty interkulturowe (prowadzone w j. angielskim z udziałem studentów obcokrajowców realizujących wymianę na naszej uczelni w ramach programu Erasmus + oraz umów międzyuczelnianych).

Ważnym elementem procesu kształcenia jest kształtowanie i wzmocnienie kompetencji międzykulturowych wśród studentów i pracowników. W programie studiów kierunku Pedagogika znajduje się przedmiot Edukacja wielokulturowa. Studenci mogą pogłębić swoją wiedzę podczas dodatkowych modułów kształcenia. W ofercie Wydziału są moduły m.in. edukacji międzykulturowej, kanonu kultury europejskiej, warsztatów międzykulturowych.

Szczególny nacisk kładzie się na rozwój dialogu międzykulturowego, międzyreligijnego i społecznego jako działanie zapobiegające dyskryminacji i sprzyjające kształtowaniu postaw otwartości na różnorodność kulturową. Powyższy cel realizuje się m.in. poprzez organizację cyklicznych przedsięwzięć promujących zagadnienia dialogu takich jak międzynarodowa konferencja „Jeden świat – wiele kultur” oraz Międzynarodowe Otwarte Dni Nauki, z udziałem partnerów zagranicznych, z wykorzystaniem umów dwustronnych oraz funkcjonowania Międzynarodowego Konsorcjum Rektorów i Prezydentów Szkół

Wyższych przy KPSW. Pracownicy Wydziału i studenci biorą w nich aktywny udział. Przygotowaliśmy ofertę kształcenia dostosowaną do potrzeb i zainteresowań studentów zagranicznych. Została zawarta w informatorze dla kandydata w j.angielskim, obecnie na ukończeniu są prace zmierzające do publikacji informatorów w j.rosyjskim i ukraińskim. Informator w j.angielskim można pobrać w formacie pdf na anglojęzycznej stronie Uczelni.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Max. 2700 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Zasady i procedurę rekrutacji reguluje Uchwała Nr 8/2013 Senatu KPSW w Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji oraz form studiów dla poszczególnych kierunków studiów, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, w roku akademickim 2014/2015 oraz Uchwała Nr 9/2013 Senatu KPSW w Bydgoszczy z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu rekrutacji oraz form studiów dla poszczególnych kierunków studiów dla cudzoziemców w roku akademickim 2014/2015. W pierwszej Uchwale czytamy m.in. o kierunkach, na które odbędzie się nabór, o terminach, opłatach, wymaganych dokumentach. Brak jest jednak, co należy uznać za usterkę, szczegółowych kryteriów przyjęć na II stopień kształcenia na kierunek pedagogika. Przyjęty system rekrutacji uniemożliwia części studentom przyswojenie pogłębionych efektów kształcenia z pedagogiki. Zatem przyjmowani są absolwenci I stopnia z różnych obszarów kształcenia, nie tylko ci posiadający kwalifikacje I stopnia z obszaru nauk społecznych i z obszaru nauk humanistycznych. Należy jednak zwrócić uwagę, że absolwenci studiów niepedagogicznych nie opanowali podstawowych efektów kształcenia z zakresu pedagogiki. Uczelnia w koncepcji kształcenia na II stopniu zakłada nauczanie pogłębionej i rozszerzonej wiedzy z dyscypliny pedagogika i dyscyplin pokrewnych. Student również zobowiązany jest do opanowania efektów pogłębionych, a nabywanie efektów rozszerzonych i pogłębionych, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, w dyscyplinie pedagogika odbywa się w oparciu o kategorie pojęciowe i znaczeniowe poznane na studiach pierwszego stopnia.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

Na ocenianym kierunku pedagogika obecnie nie funkcjonuje jeszcze procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się. Jest ona w przygotowaniu przez Uczelniany Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2

Znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Przyjęty system rekrutacji uniemożliwia części studentom przyswojenie pogłębionych efektów kształcenia z pedagogiki. Uczelnia nie określiła w warunkach rekrutacji szczegółowych kryteriów przyjęć na II stopień.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

Max. 2700 znaków ze (spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Metody sprawdzania i oceniania stosowane przez nauczycieli akademickich w bydgoskiej Uczelni na ocenianym kierunku dają podstawę do stwierdzenia, iż właściwie monitorowane są postępy w nauce studentów oraz poprawnie ocenia się stopnień postępów w osiąganiu przez nich efektów kształcenia.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia („Sposoby oceny” F – ocena formująca, P – ocena podsumowująca - zapis w sylabusie) zaprezentowano w opracowanych sylabusach przedmiotowych. Są w nich m.in.: systematyczność w przygotowywaniu się do zajęć, aktywność, udział w dyskusjach, otwartość w prezentowaniu poglądów, analiza krytyczna wybranych dokumentów, umiejętność argumentowania i wnioskowania poprzez odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej, kolokwium, test, esej, egzamin pisemny w tym test lub odpowiedzi na pytania otwarte, egzamin ustny, egzamin pisemny i wiele innych. Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do form zajęć.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2

Znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do form zajęć.

W niektórych przypadkach analizowanych pracy dyplomowych zauważono, że recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen i są zawyżone. W części prac widoczne są braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i nie budzący większych zastrzeżeń. W omawianym kontekście poproszono podczas wizytacji o dostarczenie tzw. prac etapowych studentów (np. testy, kolokwia, prace pisemne). W większości analizowanych prac były one zgodne z założeniami prezentowanymi w sylabusach przedmiotowych.

Zespół Oceniający poddał oglądowi dostarczone w znacznej ilości protokoły z przeprowadzonych egzaminów i zaliczeń. Są kompletne i opracowane rzetelnie ze względnie zróżnicowanymi ocenami z poszczególnych przedmiotów, dając perspektywę weryfikacji stopnia realizacji efektów kształcenia. (np. Historia wychowania i myśli pedagogicznej – protokół z dnia 22.02.2015 r.; Zarządzanie zasobami personalnymi i społecznymi – protokół z dnia 13.12.2014 r.; Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania – protokół z dnia 9.03.2015 r.). Końcowym weryfikatorem wszystkich efektów

kształcenia jest proces dyplomowania. W KPSW w Bydgoszczy na kierunku pedagogika należy proceduralnie i z formalnego punktu widzenia uznać go za właściwy. Jednak zasygnalizować trzeba usterki wpływające na to, że nie można do końca procesu, który jest ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia, ocenić właściwie. Mianowicie podczas analizy losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich zauważono w niektórych przypadkach, że recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta nie zawierają podstaw wystawionych ocen i są zawyżone. W części prac widoczne są braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego. W niektórych przypadkach zauważono brak należytej opieki promotorskiej, która na etapie przygotowywania pracy pozwoliłaby wyeliminować pewne nieprawidłowości.

Uczelnia na kierunku pedagogika prowadzi studia w sposób tradycyjny bez uwzględnienia kształcenia na odległość w formie e-learningowej.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia - w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

- Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają w pełni osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.
- Jednostka spełnia warunek minimum kadrowego na ocenianym kierunku studiów na poziomie studiów I i II stopnia.
- Polityka kadrowa jest przejrzysta i jawna, i w pełni sprzyja rozwojowi naukowo-dydaktycznemu kadry oraz poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Brak zaleceń

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy przedstawiła do minimum kadrowego 15 nauczycieli akademickich, w tym 8 w grupie samodzielnych (8 dla studiów pierwszego stopnia a 7 dla studiów drugiego stopnia) nauczycieli akademickich oraz 7 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora (zarówno dla pierwszego jak i dla drugiego stopnia). ZO PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzone również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Minimum kadrowe zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia na kierunku „pedagogika” spełnia wymagania rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370):

- potencjał kadrowy ocenianego kierunku jest na poziomie liczbowego minimum określonego w § 15 ust. 1;
 - nauczyciele akademicy są zatrudnieni w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów (§ 13 ust. 1);
 - nauczyciele akademicy, zgodnie z § 13 ust. 2, prowadzą osobiście na kierunku co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicy) oraz co najmniej 60 godzin (nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia);
 - uczelnia, w skład której wchodzi podstawowa i jednostka organizacyjna prowadząca oceniany kierunek studiów, jest podstawowym miejscem pracy dla nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia (§ 8 ust. 1 pkt 2d);
- Ponadto wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia oraz realizację przyjętego programu kształcenia.

Zgodnie z § 29 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) Uczelnie w terminie do dnia 1 października 2015 r. dostosują minima kadrowe dla kierunków studiów prowadzonych w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do wymogów określonych w § 8 ust. 2 pkt 3, § 12 ust. 4, § 14 ust. 3 i 5, § 15 ust. 2, 3 i 5 oraz § 17 ust. 1 pkt 8 i 9 niniejszego rozporządzenia.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla danego kierunku studiów, do liczby studentów jest określony w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131). Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 ww. rozporządzenia. **Wynosi 1: 61 na studiach I stopnia oraz 1: 93 na studiach drugiego stopnia przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1 : 160.**

Minimum kadrowe dla akredytowanego kierunku studiów stanowi:

- na studiach I stopnia: 8 samodzielnych pracowników oraz 7 doktorów;
- na studiach II stopnia: 7 samodzielnych pracowników oraz 7 doktorów;

14 osób zaliczonych do minimum kadrowego posiada dorobek naukowy w zakresie dyscypliny pedagogika (różnych jej subdyscyplin), jedna osoba posiada dorobek z dyscypliny filozofia co oznacza, że spełniony jest warunek zapewniający realizację programu studiów w obszarach wiedzy odpowiadającym obszarom kształcenia. Spełniony jest również warunek dotyczący posiadania przez osoby zaliczane do minimum kadrowego dorobku w zakresie poszczególnych specjalności, które są oferowane w ramach kierunku pedagogika.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom wynikającym z Rozporządzenia MNiSW dotyczącym warunków prowadzenia studiów.

2. W pełni.

3. We wszystkich ocenianych kryteriach (dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów, struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich, liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela akademickiego zaliczanego do minimum kadrowego) spełnione są obowiązujące wymagania.

<p>2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*</p>
<p>1. Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku <i>pedagogika</i> są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Kierunki prowadzonych badań pozostają w ścisłym związku z kształceniem na akredytowanym kierunku studiów i prowadzonymi w jego ramach specjalnościami. Przydział zajęć dydaktycznych poszczególnym nauczycielom akademickim, jest zgodny z posiadanym przez nich aktualnym dorobkiem naukowym oraz prowadzonymi badaniami. Podkreślić należy, iż niektórzy z członków trzonu kadry kierunku należą do ścisłej czołówki akademickiej w pedagogice w kraju, publikując także na forum centralnym w wydawnictwach ogólnopolskich.</p> <p>2. W pełni.</p> <p>3. Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.</p>
<p>2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.</p>
<p>1. Polityka kadrowa realizowana na Wydziale służy właściwemu doborowi kadry naukowo-dydaktycznej potrzebnej m.in. do prowadzenia kształcenia na kierunku <i>pedagogika</i>, która:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatrudniana jest w drodze konkursów, - motywowana jest poprzez system podnoszenia kwalifikacji naukowo-dydaktycznych, w ramach którego przewidziano m.in.: okresową ocenę aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej (co 2 lata), ocenę pracowników dokonywaną przez studentów – ewaluacja prowadzonych zajęć dydaktycznych, wprowadzeniem systemu projakościowych osiągnięć oraz aktywności pracowników, odbywanie staży naukowych (krajowych i zagranicznych), pozyskiwanie środków na badania naukowe. - tworzenie warunków organizacyjnych i materialnych zapewniających rozwój własnej kadry naukowo-dydaktycznej, nie rezygnując z zatrudniania specjalistów z zewnątrz, Uczelnia dofinansowuje rozwój naukowy własnej kadry (dofinansowania przewodów doktorskich i studiów podyplomowych) - prowadzenie aktywnej współpracy międzynarodowej (Erasmus Plus). <p>2. W pełni.</p> <p>3. Prowadzona na Wydziale polityka kadrowa umożliwia odpowiedni dobór nauczycieli akademickich, motywuje ich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych.</p>
<p>2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*</p>
<p>1. W jednostce prowadzącej akredytowany kierunek studiów prowadzone są bardzo intensywnie badania naukowe w zakresie pedagogiki. Realizowane są m.in. następujące</p>

tematy badawcze:

Edukacja jako kulturowy proces rozwoju i zakorzenienia symbolicznego. Twórcza resocjalizacja i opieka postpenitencjarna. Readaptacja więzi i rewitalizacja dyskursu o człowieku w kryzysie. Edukacyjna wartość tradycji dla przyszłości. Dialog i autorytet jako media prawdziwego spotkania w kulturze. Mediacje i negocjacje w pedagogice i pracy socjalnej. Kulturowa i filozoficzna tożsamość pedagogiki. Wysławianie tożsamości w narracjach. Przemiany oralności i języki kultury - badanie tekstów kultury symbolicznej dla pedagogiki. Transkulturowość, wielokulturowość, międzykulturowość i multikulturowość. Studia porównawcze. Kulturowe konteksty rozwoju poznawczego, emocjonalnego i duchowego dorosłych. Starość jako zadanie dla pedagogiki i edukacji. Retoryka ciała: dyskurs, opór i habitus. Transpozycje dyskursu i sposobów uczestnictwa w kulturze, Edukacja globalna jako wyzwanie kulturowe i cywilizacyjne. Innowacje i eksperymenty pedagogiczne w doświadczeniach radzieckich, rosyjskich i ukraińskich. Rodzina jako kategoria interdyscyplinarna. Młodzież, studenci i rozwój dzięki edukacji jako doświadczenie inicjacji w przebudzenie do przeżycia wartości kulturowych i obywatelskich. Alegorie i metafory w edukacji. Wrażliwość moralna dzieci w edukacji przedszkolnej. Dojrzałość społeczno-emocjonalna dzieci 6 i 7 letnich. Integracja sensoryczna w terapii kognitywnej.

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach nauk społecznych i humanistycznych, do których przypisano kierunek studiów *pedagogika*.

2. W pełni.

3. Jednostka spełnia warunki odpowiedniości pomiędzy prowadzonymi badaniami naukowymi a obszarami kształcenia, w ramach których został przyporządkowany kierunek studiów o czym świadczy podejmowana problematyka badawcza oraz publikacje, które w jej ramach powstają.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Zdecydowana większość podejmowanych tematów badawczych jest wykorzystywana w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na akredytowanym kierunku studiów, wzbogaca i unowocześnia tematykę zajęć. Studenci mają dostęp do dorobku akademickiego na wysokim poziomie dzięki fachowości kadry, prowadzonych przez nią badań nad pedagogiką społeczną, pedagogiką kultury, pedagogiką ogólną i historią myśli pedagogicznej oraz filozofią, co sprzyja kształtowaniu kompetencji miękkich - m. in. refleksyjności i krytyczności myślenia, kreatywności podczas realizacji różnorodnych form pracy ze studentami. Ponadto rezultaty prowadzonych badań wykorzystywane są podczas zajęć praktycznych, zwłaszcza związanych z kształceniem umiejętności diagnostycznych i terapeutycznych — (zwłaszcza dotyczących zaplecza diagnostycznego psychologii, psychoanalizy i psychoterapii oraz szczególnego uwrażliwiania pedagogiki resocjalizacyjnej na problemy wsparcia działań w sferze postpenitencjarnej oraz integrowania akcentów na profesjonalizm pracy socjalnej z innymi obszarami praktyki).

2. W pełni

3. Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Współpraca z otoczeniem zewnętrznym odgrywa istotną rolę w procesie kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Wydział pracując nad doskonaleniem programu kształcenia, uwzględnia opinie członków Środowiskowej Rady Konsultacyjnej jak również innych podmiotów zewnętrznych, które współpracują z jednostką. Podczas spotkania Środowiskowej Rady Konsultacyjnej, które odbyło się na Wydziale w kwietniu 2015 r. dyskutowano m.in. nad kwestiami związanymi z perspektywą rozwoju kierunku bezpieczeństwo narodowe oraz weryfikacją osiągniętych efektów kształcenia na poszczególnych specjalnościach. Pewne utrudnienie stanowi dynamicznie zmieniająca się sytuacja na rynku pracy, wymagająca permanentnego monitorowania i dostosowywania programów kształcenia do zmieniających się warunków i oczekiwań pracodawców.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

W 2012 roku w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy powołana została Rada Doradza Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców. Prócz tego na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych powstała Wydziałowa Rada Doradza, w skład której weszli przedstawiciele między innymi szeroko rozumianego sektora pomocowego, penitencjarnego i postpenitencjarnego, przedstawiciele wszelkich szczebli edukacji, instytucji promujących kulturę, specjaliści do spraw rewalidacji, itd. Do zadań członków owej Rady należy przede wszystkim konsultacja wszelkich działań podejmowanych na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych, (w tym szczególnie efektów kształcenia i programów kształcenia oraz organizacji praktyk) których priorytetem jest możliwie integralne i pełne przygotowanie absolwenta KPSW do podjęcia pracy. Członkowie Rady proponują również kierunki rozwoju Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych wobec pojawiających się w jego otoczeniu szans i zagrożeń, a także oceniają dotychczasowe programy studiów pod kątem ich przydatności dla kształtowania kwalifikacji absolwentów Wydziału i późniejszego ich wykorzystania na rynku pracy.

Interesariusze zewnętrzni są również konsultantami przy tworzeniu dodatkowych form kształcenia, takich jak unikatowa oferta modułowa, czy oferta kursów zaawansowanych.

Interesariuszami wewnętrznymi są studenci i nauczyciele kierunku Pedagogika w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy, natomiast interesariusze zewnętrzni to przedstawiciele różnorodnych instytucji, Dyrektorzy i założyciele placówek przedszkolnych i szkolnych, Pracownicy zakładów leczenia zdrowia psychicznego, Zakładów Resocjalizacji i Readaptacji Więźniów, Warsztatów terapii zajęciowej, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, Domów Pomocy Społecznej, Urzędów Pracy, Instytucji Kulturalno-Oświatowych.

Interesariusze zewnętrzni są również współpartnerami w organizacji wydziałowych inicjatyw, takich jak: Uniwersytet Dzieci Alfa, Uniwersytet Międzypokoleniowy Omega, Przedszkolna Akademia Nauki i Zabawy, Pracownia Mentoringu Rozwojowego, Kujawsko-Pomorski Kongres Młodzieży, Akademia Spraw Publicznych Iuvenes Pro Publico Bono.

Członkowie Wydziałowej Rady Doradczej reprezentujący różne instytucje, placówki współpracują z Wydziałem w zakresie organizacji praktyk szczególnie poprzez oferowanie

miejsce odbywania praktyk, opiniowania programu praktyk, weryfikowania założonych efektów kształcenia praktyk studenckich, opiniowania miejsc odbywania praktyk.

Praktyki studenckie na kierunku Pedagogika stanowią integralną część procesu kształcenia, realizują określone efekty kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu, w trakcie którego weryfikuje się uzyskanie założonych efektów kształcenia.

Wymiar, warunki, zasady i formę odbywania i zaliczania praktyk reguluje Regulamin praktyk studenckich przyjęty Uchwałą Rady Wydziału 16/2014 z dn. 15.10.2014r., oraz programy studiów. W programie studiów określa się efekty, które student musi osiągnąć w trakcie odbywania praktyki oraz formy i metody ich weryfikacji. Praktyki dla specjalności nienauczycielskich zaplanowane zostały na I stopniu studiów. Obejmują 50h praktyki kierunkowej i 50h praktyki specjalnościowej.

Praktyki dla specjalnościach nauczycielskich zaplanowane zostały zarówno na studiach I jak i II stopnia. Obejmują 60 h praktyki psychologiczno-pedagogicznej oraz 120h praktyki dydaktycznej.

KPSW zapewnia ofertę miejsc odbywania praktyk zgodnych z kierunkiem i specjalnością. Studenci mogą też sami proponować miejsca praktyk, ale muszą zostać one zaakceptowane przez opiekuna praktyk. W przypadku zgodności pracy zawodowej studenta z kierunkiem kształcenia, zalicza się odbycie praktyk zawodowych na podstawie zaświadczenia z pracy.

Specjalnościowy opiekun sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją praktyk. Praktyki są dokumentowane w „Dzienniku praktyk” studenta. Dokumentacja ta wraz z opinią o praktyce studenta jest podstawą do zaliczenia praktyki, którego dokonuje specjalnościowy koordynator praktyk. Weryfikuje on czy zostały osiągnięte założone efekty kształcenia.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

Uczelnia nie prowadzi studiów we współpracy ani z udziałem podmiotów zewnętrznych.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych -

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Studenci i pracownicy naukowo – dydaktyczni mają zapewniony właściwy dostęp do literatury naukowej, zarówno w formie konwencjonalnej, jak i elektronicznej, co pozwala na śledzenie i utrzymanie właściwej relacji prowadzonych prac naukowych i dydaktycznych z osiągnięciami współczesnej nauki z zakresu bezpieczeństwa narodowego.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy posiada bazę lokalową i laboratoryjną umożliwiającą zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i badań

naukowych. Uczelnia posiada własne trzy obiekty, przeznaczone do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz badań naukowych, położone w bardzo dobrej lokalizacji, w centrum miasta w niedalekiej odległości od siebie tj. przy ul. Toruńskiej 55-57, ul. Piotrowskiego 12-14 i ul. W. Bełzy 2. Studenci mają dogodny dojazd do dworców kolejowego i autobusowego. Zaznaczyć należy, iż Uczelnia łącznie posiada 5 budynków o łącznej powierzchni ok. 11 500 m², w których znajduje się ok. 90 sal dydaktycznych, w tym aule, sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, laboratoryjne i sale seminaryjne. Siedziba Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych mieści się przy ul. Toruńskiej 55-57. W tym obiekcie studenci kierunku pedagogika mają do dyspozycji 6 auli, ponad 50 sal dydaktycznych, o łącznej powierzchni ponad 5400 m². Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku pedagogika prowadzone są w salach dydaktycznych wyposażonych w projektory multimedialne, ekrany. Sale audytoryjne oraz wykładowe wyposażono dodatkowo w zestawy nagłaśniające. Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych zapewnia studentom kierunku pedagogika dostęp do laboratoriów w celu realizacji programu studiów oraz udziału w badaniach. Studenci kierunku pedagogika mają możliwość podłączenia się do sieci bezprzewodowej. Studenci mają swobodny dostęp w pracowniach komputerowych, czytelni internetowej oraz za pomocą kiosków multimedialnych do szerokopasmowego łącza internetowego oraz publikacji elektronicznych, programów specjalistycznych typu Lex (20 stanowisk), Statistica, Symfonia i innych.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci ocenili sale dydaktyczne i pracownie jako bardzo dobre. Stwierdzili również, że sale są również dostosowane do liczebności grup dziekańskich. Ich zdaniem wyposażenie sal jest nowe, dobrej jakości, a także w dostatecznej ilości, umożliwiającej komfortowe prowadzenie zajęć.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

Studenci kierunku pedagogika mają możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych 6 dni w tygodniu (od wtorku do niedzieli). Biblioteka mieści się przy ul. Toruńskiej 55-57. Zlokalizowanie biblioteki w tym samym Campusie, w którym odbywają się zajęcia dla studentów kierunku pedagogika jest gwarancją swobodnego dostępu studentów do zasobów bibliotecznych.

Na kompleks Biblioteki składa się czytelnia multimedialna, czytelnia książek i czasopism z wolnym dostępem do półek, a także wypożyczalnia i punkt informacji naukowej. Pomieszczenia Biblioteki Głównej KPSW cechuje brak barier architektonicznych co umożliwia osobom niepełnosprawnym dostęp do Biblioteki. Wyposażona jest także w sprzęt, który ułatwia korzystanie ze zbiorów osobom z różnym rodzajem niepełnosprawności, między innymi są to: stanowiska komputerowe posiadające lupę elektroniczną, klawiaturę nakładkową, syntezytor mowy – program Ivona, a także „schodołaz”.

Księgozbiór Biblioteki liczy ponad 50 tys. jednostek inwentarzowych druków zwartych z tendencją rosnącą, ponad 2 tys. jednostek druków ciągłych i ponad 30 tys. licencjonowanych zbiorów elektronicznych. Biblioteka funkcjonuje w oparciu o system biblioteczny LIBRA 2000, który pozwala na wykorzystanie techniki informatycznej we wszystkich aspektach pracy bibliotekarza.

Pod względem merytorycznym księgozbiór w pełni odpowiada profilowi kształcenia kierunku pedagogika. Biblioteka gromadzi literaturę do modułów kształcenia ogólnego,

podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych; książki i czasopisma niezbędne przy opracowaniach tematycznych i referatach; literaturę związaną z seminariami i problematyką prac dyplomowych oraz modułami dodatkowymi dla studentów, którzy samodzielnie chcą pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności. Przy zakupie literatury uwzględnia się m.in.: przydatność, specjalności kształcenia, rangę wydawnictwa, nazwisko autora lub redaktora. Informacje o książkach uzyskuje się z wykazu literatury obowiązkowej i uzupełniającej zamieszczonej w sylabusach, propozycji składanych przez nauczycieli akademickich, zapowiedzi wydawniczych, Internetu i aktualnej tematyki badawczej. Biblioteka prenumeruje kilkadziesiąt tytułów czasopism w formie papierowej jak i elektronicznej. Dla kierunku „pedagogika” są to, m.in.: „Doradca Zawodowy”, „Edukacja. Studia. Badania. Innowacje”, „Forum Akademickie”, „Nowe Horyzonty Edukacji”, „Perspektywy”, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, „Rocznik Pedagogiczny”, „Serwis Informacyjny Narkomania”, „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”, „UczMy”, „Wychowanie w przedszkolu”, „Życie szkoły”, „Praca Socjalna”, „Przegląd Socjologiczny”, „Raport Dyrektora Szkoły”, „Przegląd Badań Edukacyjnych”, „Pedagogika Szkoły Wyższej”, „Nauczyciel i Szkoła”, „Terażniejszość - Człowiek - Edukacja”, „Chowanna”, „Przegląd pedagogiczny”, „Awangarda w edukacji”, „Biuletyn historii wychowania”, „Człowiek, niepełnosprawność, społeczeństwo”, „Edukacja dorosłych”, „Pedagogika rodziny”. Dyrektor Biblioteki Głównej analizuje corocznie wykaz literatury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. W przypadku braku w zasobach bibliotecznych wymienionej literatury podejmuje działania w celu uzupełnienia zasobów bibliotecznych. Powyższe informacje dyrektor biblioteki przekazuje dziekanowi.

W czytelni multimedialnej znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i elektronicznych baz danych będących w zasobach licencyjnych Wirtualnej Biblioteki Nauki i nie tylko. Studenci mogą korzystać, m.in. z baz takich jak: EMIS, ELSEVIER, EBSCO, NATURE, SCIENCE, SPRINGER, SCOPUS, WEB OF KNOWLEDGE, WILEY-BLACKWELL, BAZ EKON. Atutem jest fakt, że Biblioteka Główna KPSW uzyskała dostęp do bazy e-Publikacje Nauki Polskiej (ePNP), która stanowi zbiór kilkunastu tysięcy publikacji naukowych z różnych dziedzin, wydawanych przez polskie uczelnie, instytuty naukowe, towarzystwa i stowarzyszenia naukowe oraz muzea. Czytelnia multimedialna oferuje także program Statistica i system informacji prawniczej „Lex” – 20 stanowisk. Użytkownikom umożliwia się również korzystanie z Internetowego Centrum Informacji. Biblioteka KPSW zachęca również do korzystania z Cyfrowej Biblioteki Narodowej POLONA, CogPrints, Bibliografii Penitencjarnej oraz bibliograficznej bazy Pedagog. W ramach inicjatywy Związku Banków Polskich i Wydawnictwa Centrum Prawa Bankowego i Informacji, Biblioteka KPSW przystąpiła do ogólnopolskiego projektu „Wiedza on-line”. KPSW, jako druga Uczelnia w regionie podpisała umowę depozytu bibliotecznego z dr. Jarosławem Kuropatwińskim, Konsulem Honorowym Niemiec w Bydgoszczy.

Dzięki współpracy z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną, Towarzystwem Naukowym Organizacji i Kierowania a także z Wojewódzką Biblioteką Pedagogiczną, studenci mogą swobodnie korzystać z ich księgozbiorów. Ponadto, na zasadach ogólnie przyjętych studenci KPSW mogą również korzystać z czytelni innych bydgoskich uczelni np. Biblioteka Medyczna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, a także z czytelni Biblioteki Głównej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Biblioteka KPSW prowadzi również wymianę międzybiblioteczną, krajową i zagraniczną dotyczącą wydawnictw zwartych, ciągłych, jak i zbiorów specjalnych. Biblioteka stara się zorganizować i zapewnić swoim czytelnikom jak najlepszy dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury, pełniąc przede wszystkim funkcję usługową.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie samooceny oraz uzyskanymi w trakcie wizytacji, uczelnia dysponuje systemem informatycznym umożliwiającym udostępnianie studentów materiałów dydaktycznym, w ramach systemu ISOS. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym, studenci nie zgłaszali uwag do sposobu funkcjonowania systemu i ocenili go jako sprawny. Zgodnie z pozyskanymi informacjami żaden przedmiot n ocenianym kierunku studiów nie jest prowadzony w formie e-learningu, a narzędzia informatyczne służą jedynie jako wsparcie.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy -

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Jednostka zapewnia studentom w pełni wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

- 1) Poprawa polityki informacyjnej dotyczącej wsparcia studentów z niepełnosprawnościami na stronie internetowej uczelni*
- 2) Rozważenie z przedstawicielami studentów ewentualnych zmian w kryteriach przyznawania stypendium Prezydenta KPSW, które przykładowo mogłyby umożliwić otrzymywanie go za wyniki w nauce przez osoby studiujące na drugim kierunku studiów*

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci kierunku otrzymują wsparcie dydaktyczne w różnych formach, a jako pierwszą można wymieć konsultacje z nauczycielami akademickim. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci bardzo dobrze ocenili taką formę kontaktu. Innym rodzajem wsparcia jest praca w odpowiednich grupach. Zdaniem studentów kierunku, liczebność grup zajęciowych jest dobrana tak, aby zajęcia były efektywne i prowadzone w komfortowych warunkach. Kolejną formą wsparcia są karty przedmiotów. Zdaniem studentów sylabusy są dość obszerne i łatwo dostępne przez stronę internetową uczelni. Analiza własna potwierdza, że z punktu widzenia oceny studenckiej te informacje są wystarczające i przydatne.

Regulamin studiów KPSW stwarza możliwość indywidualizacji toku studiów dla wyróżniających się studentów dzięki indywidualnemu programowi kształcenia (IPK). Pozwalają na modyfikację planu i programu nauczania w ramach kierunku, ze względu na zainteresowań studenta. Kolejnym sposobem kształtowania własnego toku studiów jest indywidualny organizacja studiów (IOS), która polega na zaliczaniu przedmiotów na warunkach uzgodnionych z dziekanem, co do harmonogramu zajęć, terminów zaliczeń i egzaminów.

Uczelnia zapewnia także wsparcie naukowe. Absolwenci I stopnia kierunku pozytywnie odnieśli się do procesu dyplomowania. Studenci pozytywnie wypowiedzieli się także o możliwościach udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez uczelnię, która chętnie wspiera taką aktywność.

W czasie spotkania pozytywnie ocenili sposób funkcjonowania systemu pomocy materialnej. Studenci w większości mieli świadomość oraz przykładowo potrafili powiedzieć kiedy starać się o zapomogę losową. Strona uczelni zawiera wyczerpujące informacje dotyczące funkcjonowania systemu, w tym również jest dostępny publicznie regulamin przyznawania pomocy materialnej KPSW. W trakcie spotkań ze studentami oraz przedstawicielami samorządu studenckiego niezależnie poruszono kwestie braku możliwości uzyskania stypendiów przez osoby, które ukończyły uprzednio pierwszy kierunek studiów i zwrócono uwagę na możliwości jakie stwarza funkcjonowanie w Uczelni własnego funduszy stypendialnego w postaci Stypendium Prezydenta KPSW. Sugeruje się, aby przedyskutować z przedstawicielami studentów ewentualne propozycje zmian w kryteriach jego przyznawania. Główną formą wsparcia zawodowego jest funkcjonowanie Biuro Karier, którego zadania są typowe dla takiej jednostki. Studenci kierunku dobrze ocenili prace, przyznając, że nie są zainteresowani jego ofertą ze względu na posiadaną pracę. Aktualnie oferty są przesyłane drogą mailową, ale trwają prace nad uruchomieniem strony w systemie informatycznym uczelni.

W Uczelni działa Samorząd Studentów KPSW. Samorząd reprezentuje studentów przed Władzami Uczelni oraz kieruje projekty do studentów, głównie o charakterze kulturalnym. Zgodnie z przeprowadzaną rozmową, nie włączają się projekty związane z jakością kształcenia ze względu na niewielkie zaplecze kadrowe. Zdaniem przedstawicieli samorządu współpracę z władzami jako zadowalająca, szczególnie na poziomie Wydziału.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1 *w pełni*

3. Uzasadnienie oceny

Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

Studenci poszerzają swoją wiedzę językową w ramach lektoratów. Mogą również korzystać z zajęć i modułów kształcenia prowadzonych w j.angielskim, umożliwiających zapoznanie się ze specjalistycznym słownictwem. W celu podniesienia kwalifikacji językowych Uczelnia proponuje korzystanie z zajęć Praktycznej Nauki Języka Angielskiego odbywających się na Wydziale Filologicznym. Dodatkowo stworzono studentom im możliwość uczestnictwa w warsztatach interkulturowych dla studentów przyjeżdżających w ramach wymian programu Erasmus. Zajęcia przygotowują do aktywnego używania j.angielskiego oraz kształtują otwartość na inne kultury.

Dział Współpracy z Zagranicą zapewnia wsparcie studentom przyjeżdżającym w następujących obszarach:

- zakwaterowanie,
- odpowiedni dobór zajęć, adekwatny do ich potrzeb i wymagań instytucji macierzystej,
- zajęcia w formie warsztatów interkulturowych oraz kurs j. polskiego,
- wsparcie polskich studentów zrzeszonych w Klubie Integracyjnym,
- Orientation Programme, organizowany wspólnie z innymi uczelniami regionu.

Studenci wyjeżdżający uzyskują pomoc w zakresie przygotowania LA (w konsultacji z koordynatorami wydziałowymi i dziekanami), organizacji podróży, zakwaterowania, wykupu ubezpieczenia. Ponadto utrzymujemy stały kontakt ze studentami pozostającymi za granicą i koordynatorami w zagranicznej instytucji partnerskiej.

Studenci przyjeżdżający uczęszczają na kurs języka polskiego, zapewniający im podstawową komunikację w sytuacjach życia codziennego. W celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości wprowadzono Uchwałą Senatu KPSW transparentne zasady dotyczące przenoszenia osiągnięć. Jedynym warunkiem zaliczenia semestru bądź roku jest uzyskanie pozytywnych wyników z egzaminów i zaliczeń przewidzianych w LA. Zgodę na realizację wymiany wyraża Dziekan, podpisując LA. Akceptacja stanowi gwarancję zaliczenia semestru lub roku bez konieczności zdawania egzaminów po powrocie. Informacja o semestrze/roku studiów zaliczonym w uczelni zagranicznej zostaje uwzględniona w Suplemencie do dyplomu studenta. Każdy student przyjeżdżający otrzymuje przed końcem semestru Kartę Zaliczeń, na której znajdują się oceny i podpisy wykładowców. Po dostarczeniu do DWZ otrzymuje TR, kompatybilne z LA i podpisane przez dziekana danego wydziału.

Władze Uczelni zachęcają kadrę dydaktyczną i pracowników do realizacji mobilności jako kluczowego elementu doskonalenia i rozwoju zawodowego. Promujemy utrzymywanie stałych kontaktów nawiązanych podczas wyjazdów i wizyt zagranicznych partnerów. Swoje doświadczenia i propozycje implementacji sprawdzonych rozwiązań wykładowcy i pracownicy prezentują podczas zebrań Rad Wydziałów oraz posiedzeń Senatu Uczelni. Ponadto oferujemy zarówno pracownikom wyjeżdżającym, jak i przyjeżdżającym wsparcie logistyczne w organizacji mobilności (pomoc w organizacji podróży, zakwaterowania, ubezpieczenia). Wykładowcy przyjeżdżający zostają zapoznani ze strukturą uczelni, jej głównymi celami oraz uczestniczą w spotkaniach z kadrą i władzami dziekańskimi, aby zapewnić transfer dobrych praktyk.

Struktura instytucji wspomagająca wdrożenie i organizację europejskiej i międzynarodowej mobilności (podział zadań, metody operacyjne i komunikacyjne)

W strukturze Uczelni funkcjonuje kilka jednostek wspierających organizację mobilności międzynarodowej. Główną jednostką jest Międzynarodowe Centrum Nauki i Edukacji, w ramach którego realizuje swoje zadania Centrum dla Studentów Zagranicznych, zapewniające kompleksową i profesjonalną obsługę studentów z zagranicy. Klub Integracyjny, zrzeszający studentów polskich, wspiera proces adaptacji studentów

zagranicznych. Wysoką jakość wymiany zapewnia zespół pracowników Działu Współpracy z Zagranicą czuwający nad powszechnym dostępem do rzetelnych informacji i wskazówek, opracowaniem zasad rekrutacji kandydatów, organizacją komisji kwalifikacyjnej oraz przygotowaniem uczestników do wyjazdu. W miarę potrzeb organizujemy dla studentów biorących udział w wymianie dodatkowe kursy językowe oraz przygotowanie do życia w społeczeństwie o odmiennej kulturze i tradycjach. Udzielamy wsparcia logistycznego, które obejmuje wszelkie aspekty praktyczne związane z pobytem w kraju goszczącym. W każdej placówce przyjmującej jest wyznaczony opiekun - mentor pomagający w rozwiązywaniu bieżących problemów oraz integracji w odmiennych warunkach. W przygotowaniu Learning czy Training Agreement udział biorą na poszczególnych wydziałach Dziekani oraz wydziałowi Koordynatorzy ds. współpracy z zagranicą, co zapewnia właściwe przygotowanie dokumentów pod względem merytorycznym.

W celu zapewnienia pełnego uznania wyników uzyskanych przez studentów Uczelni w zagranicznych instytucjach wprowadzono Uchwałą Senatu KPSW przejrzyste zasady i procedury dotyczące transferu osiągnięć. Studia na uczelni partnerskiej są traktowane na równi ze studiami w KPSW, a tym samym semestr zaliczony w uczelni przyjmującej jest uznawany jako zaliczony również w KPSW. Warunkiem jest uzyskanie pozytywnych wyników z egzaminów i zaliczeń przewidzianych w LA oraz 30 punktów ECTS w przypadku wymiany na semestr, a 60 na rok akademicki. Informacja o semestrze/roku studiów zaliczonym w uczelni zagranicznej zostaje uwzględniona w Suplemencie do dyplomu studenta poprzez wpisanie przedmiotów w oryginalnym brzmieniu w części informującej o przedmiotach oraz umieszczeniu danych uzupełniających, dotyczących uczestnictwa w programie Erasmus, w rubryce indywidualnych osiągnięć studenta. Zgodę na realizację wymiany wyraża Dziekan, podpisując LA. Akceptacja stanowi gwarancję zaliczenia semestru lub roku po uzyskaniu pozytywnych wyników w uczelni partnerskiej. Uchwała określa również tryb i sposób zaliczania okresu studiów zrealizowanego zagranicą. Uchwała Senatu KPSW reguluje także kwestie dotyczące realizacji praktyk zagranicznych.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

1. Opis stanu faktycznego

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie wizytacji, Uczelnia wspiera znacząco studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, między innymi w instytucjonalnej formie poprzez funkcjonujące Centrum Studiów Zaawansowanych i Badań Naukowych przy Wydziale. Zdaniem studentów kierunku, osoby zainteresowane rozwojem naukowym lub zawodowym nie mają trudności z otrzymaniem wsparcia. Uczelnia oferuje także możliwość spotkania z autorami ważnych publikacji w ramach cyklu spotkań „Strefa spotkań autorów aktywnych”.

Innym rodzajem wsparcia oferowanym w tym zakresie są podmioty współpracujące ze Uczelnią. Zgodnie z uzyskanymi informacjami, współpraca przejawia się w długoletnim organizowaniu praktyk i staży dla studentów w danej instytucji. Dodatkowo, w Uczelni funkcjonuje Rada Doradcza Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców, której zadaniem jest opiniowanie programu studiów i zakładanych efektów kształcenia, a także wsparcie merytoryczne przy określaniu kierunków rozwoju Uczelni. Podobna Rada ze zbliżonymi funkcjami została powołana przy Wydziale.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.3 **w pełni**

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka w pełni wspiera studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim i otoczeniem społecznym, jak również współpracuje z podmiotami z rynku pracy.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1. Opis stanu faktycznego

Studenci niepełnosprawni mogą uzyskać dodatkową pomoc w procesie kształcenia wynikającą z Regulaminu Studiów KPSM, taką jak indywidualne terminy i warunki zaliczeń, a także pomoc organizacyjną, zapewnianą przez Rzecznika ds. osób niepełnosprawnych, przykładowo pomoc w otrzymaniu pomocy materialnej.

Zgodnie z informacjami z raportu samooceny i przeprowadzoną wizytacją, wszystkie budynki Uczelni są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchu, a obok tych budynków wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Zastrzeżenia budzi wyjątkowo słabo prowadzona polityka informacyjna prowadzona na stronie internetowej Uczelni. Niemal jedyną informacją są dane kontaktowe do rzecznika, bez wskazania możliwości wsparcia, o jakie może starać się student. Mogą to być cenne informacje dla kandydatów na studia. Zaleca się uzupełnienie informacji na stronie internetowej.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.4 **w pełni**

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka w pełni wspiera studentów z niepełnosprawnościami, ale prowadzi niewystarczającą politykę informacyjną w tym zakresie.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Opis stanu faktycznego

Studenci kierunku pedagogika w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA ocenili wsparcie administracyjne studiów jako bardzo dobre. W ich opinii, obsługa studentów zapewniana przez dziekanat Jednostki jest szybka i sprawna, a co więcej niemal w całości z informatyzowana pod postacią Informatycznego Systemu Obsługi Studiów. W przypadku bezpośrednich kontaktów z pracownikami, są oni mili i pomocni.

Na podstawie analizy strony internetowej Uczelni można stwierdzić, że nie są prezentowane szczegółowe informacje dotyczące programu studiów, przykładowo w postaci planu studiów. W opisach kierunku znajdują się jedynie szczętkowe informacje dotyczące programu kształcenia. Zaleca się, aby uczelnia upubliczniła plan studiów na stronie internetowej, co pozwoli kandydatom na studia na lepsze zapoznanie się z ofertą Uczelni.

Uczelnia zgodnie z przepisami prawa zawiera umowy ze studentami, ale nie wywiązuje się z obowiązku upublicznienia wzorca umowy na stronie internetowej, wynikającego z Art. 160a ust.6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zaleca się niezwłoczne umieszczenie jej w zakładkach dotyczących rekrutacji.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 **znacząco**

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka zapewnia w pełni skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów oraz częściowy publiczny dostęp do dokumentów związanych ze studiowaniem.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów -

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Należy stwierdzić, że na Wydziale funkcjonuje kompleksowy Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, dzięki któremu zabezpieczone zostały najważniejsze obszary kształcenia i określające efekt końcowy procesu nauczania.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia zwany Uczelnianym Systemem Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia wprowadzony został Uchwałą Nr 24/2011 Senatu Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy z dnia 27 września 2011 r., a następnie zmieniony Uchwałami Senatu Nr 12/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. oraz Nr 21/2014 z dnia 30 września 2014 r.

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

Projektowanie efektów kształcenia i ich zmian regulowane jest Uchwałą nr 9/2012 Senatu KPSW z 21 lutego 2012 r. w spr. wytycznych dla rad wydziałów dotyczących uchwalania programów kształcenia (...) ze zm. oraz Zarządzeniem nr 5B/2012 Rektora KPSW z 15 marca 2012 r. w spr. wprowadzenia wzorów dokumentów stanowiących program kształcenia (...) ze zm.

Zaprojektowanie efektów kształcenia dla kierunku było zadaniem Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia (ZZDJK). Zaproponował on przyjęcie wzorcowych efektów kształcenia określonych w Załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (uzupełnionych o efekty wynikające z prowadzenia przez Uczelnię Akademii Liderów oraz standardów kształcenia nauczycieli na specjalnościach nauczycielskich). Rada Wydziału, na wniosek Dziekana, pozytywnie zaopiniowała przyjęcie wzorcowych efektów kształcenia, a Senat KPSW w Bydgoszczy określił efekty kształcenia dla kierunku Pedagogika. Określenie efektów kształcenia na kierunku Pedagogika przez Senat KPSW w Bydgoszczy spowodowało następnie opracowanie matrycy efektów kształcenia na kierunku Pedagogika, jej doskonalenie wraz z opracowaniem programu studiów na kierunku Pedagogika, w tym planów studiów (corocznie weryfikowany przez ZZDJK i uchwalany przez Radę Wydziału). Projektowanie programu kształcenia objęło w końcu przygotowanie przez nauczycieli programów kształcenia poszczególnych przedmiotów (sylabusów)

zgodnych z przyjętymi efektami kształcenia. W skład ZZDJK i Rady Wydziału wchodzi studenci, którzy mają w konsekwencji realny wpływ na określanie efektów kształcenia, ich doskonalenie i opracowanie programu studiów realizującego efekty kształcenia. Z ZZDJK i Radą Wydziału współpracuje Rada Doradcza Przedsiębiorców i Samorządowców Wydziału Nauk Społecznych i Filologicznych, która składa się z pracodawców, liderów społecznych, przedstawicieli podmiotów edukacyjnych, którzy biorą aktywny udział w dyskusjach nad efektami kształcenia i programem studiów, który je realizuje. Wobec tego interesariusze wewnętrzni (studenci i nauczyciele akademicy) i zewnętrzni (m. in. pracodawcy, liderzy społeczni i przedstawiciele podmiotów edukacyjnych) na szeroką skalę konsultowali przyjęte efekty i uznali je za właściwe. Corocznie interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni wypowiadają się w sprawie ewentualnych zmian efektów kształcenia oraz w sprawie programów studiów i programów poszczególnych przedmiotów.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją i przeprowadzonymi w trakcie wizytacji rozmowami, studenci uczestniczą w opiniowaniu planów i programów studiów oraz projektowaniu efektów kształcenia, poprzez udział w pracach zespołów ds. jakości kształcenia oraz posiedzeniach Senatu. Zarówno studenci, jak i ich reprezentanci z ramienia samorządu studenckiego, nie uczestniczą bezpośrednio w projektowaniu efektów kształcenia.

Ocena: w pełni

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania

Stosowane na Wydziale metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne dla efektów przyjętych na kierunku Pedagogika. Obejmują prace zaliczeniowe, projektowe, egzaminacyjne, prace dyplomowe a także aktywność studentów w trakcie zajęć tradycyjnych, praktyk oraz inicjatyw społeczno-naukowych Wydziału. Opiekunowie seminariów gromadzą na bieżąco dokumentację obrazującą postępy autorskie poszczególnych studentów w zakresie przygotowywania prac dyplomowych oraz realizacji częściowych zadań badawczych (wywiady, ankiety).

Wszystkie metody mają na celu wspomaganie studentów w procesie uczenia się i właściwą weryfikację, czy student osiągnął założone dla danego przedmiotu/modułu efekty kształcenia, w tym także tę wiedzę, umiejętności i kompetencje, które są niezbędne w działalności badawczej. Weryfikacji i oceny dokonuje nauczyciel, a podlegają jej wszystkie zajęcia dydaktyczne, w tym seminaria dyplomowe oraz lektoraty z języków obcych. Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia wybiórczo sprawdza czy zakładane efekty kształcenia zostały przez nauczyciela właściwie zweryfikowane. Prace zaliczeniowe, projektowe i egzaminacyjne były przechowywane przez nauczycieli, natomiast od roku akademickiego 2013/14 – przez Centrum Obsługi Studenta.

Nauczyciele monitorują osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia systematycznie w trakcie zajęć oraz podczas egzaminów i zaliczeń. Podczas przygotowywania sylabusów wykładowcy planują metody realizacji i weryfikacji częściowych efektów kształcenia wraz ze szczegółowym opisem osiągnięć studentów na poszczególne oceny. Szczególnie istotną rolę pełnią praktyki (określone w sylabusie i Regulaminie praktyk studenckich) oraz proces dyplomowania, którego zasady zostały sprecyzowane w Regulaminie Studiów i w Zasadach Dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych.

Prawidłowość monitorowania i weryfikacji efektów przez nauczycieli jest z kolei sprawdzana przez Wydziałowy ZZDJK, Kierowników Zakładów i Dziekana poprzez m.in. ocenę sylabusów, prac dyplomowych, egzaminacyjnych, hospitację zajęć, ewaluację zajęć przez studentów.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją i przeprowadzonymi w trakcie wizytacji rozmowami, monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia realizowane jest przez nauczycieli akademickich oraz następnie przez zespoły ds. jakości kształcenia.

Ocena: w pełni

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

Założone dla danego przedmiotu efekty kształcenia są w sylabusie przekładane przez nauczyciela na uszczegółowione efekty cząstkowe w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Każdemu z tych efektów przypisywane są cele przedmiotu, treści programowe, narzędzia dydaktyczne i sposoby sprawdzania ich osiągnięcia. Do każdego z efektów szczegółowych zostaje też przypisany poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji, który student musi osiągnąć aby otrzymać daną ocenę. Sylabusy są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach i dostępne w Wirtualnym Dziekanacie.

Na Wydziale proces egzaminowania i zaliczania efektów cząstkowych jest uregulowany w § 26-34 Regulaminu studiów. Tematy prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych są ustalane przez egzaminatora, który dokonuje ich zaliczenia. W celu weryfikacji osiągnięcia cząstkowych efektów kształcenia stosowane są takie narzędzia sprawdzające jak: egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, testy kompetencyjne, prace zaliczeniowe, projekty, ocena aktywności oraz egzaminy dyplomowe. Metody kontroli uzupełniane są przez obserwację i wywiad.

Ostatnim momentem sprawdzania efektów kształcenia jest proces dyplomowania, który jest uregulowany w §45-48 Regulaminu studiów. W planie studiów przewidziano, że studenci będą przygotowywać prace dyplomowe przez 3 semestry. Po każdym semestrze, promotor ocenia postępy studenta w przygotowaniu pracy dyplomowej oraz osiągnięcie efektów kształcenia, a następnie ocenia samą pracę dyplomową. Pozytywnie oceniona przez promotora i recenzenta praca dyplomowa oraz zaliczenie wszystkich modułów kształcenia jest warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego. Zasady dyplomowania zostały szczegółowo sprecyzowane w Regulaminie Studiów, a procedury związane z egzaminem dyplomowym i jego przebiegiem zostały określone w Zasadach dyplomowania na Wydziale. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest więc przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania. Umożliwia też ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Nauczyciele starają się różnicować tematy, dane i zadania oraz często kontrolują postępy pracy i wykorzystują internet do weryfikacji samodzielności wykonanych prac. Podstawę prac dyplomowych stanowią indywidualnie prowadzone badania co uniemożliwia korzystanie z wyników cudzych prac. Ponadto dyplomanci podpisują oświadczenie o samodzielności wykonania pracy.

Ocena: w pełni

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem

studiów,

W trakcie roku akademickiego 2014/2015 rozpoczęto prace legislacyjne nad wprowadzeniem w życie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się pod przewodnictwem Uczelnianego Koordynatora ds. Krajowych Ram Kwalifikacji. Sfinalizowaniem tych prac było uchwalenie przez Senat Uczelni w dniu 30 czerwca 2015 roku Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 28/2015 Senatu Uczelni. Regulamin określa zasady, organizację i procedurę potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów obowiązujących w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy. Przepisy Regulaminu stosuje się do osób ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie prowadzonych w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej lub posiadających już status studenta KPSW w toku weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Celem potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów jest ułatwienie dostępu do studiów wyższych prowadzonych w KPSW osobom posiadającym doświadczenie zawodowe oraz skrócenie czasu odbywania studiów, bądź zmniejszenie ich intensywności poprzez zaliczenie określonych przedmiotów/modułów kształcenia przypisanie im odpowiedniej liczby punktów ECTS z wyłączeniem obowiązku uczestnictwa w pełnym wymiarze zajęć dydaktycznych przewidzianych planem studiów. Organem I instancji w procedurze potwierdzania efektów uczenia się jest dziekan, który podejmuje decyzję w tym zakresie na podstawie opinii wydziałowej komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się powoływanej każdorazowo przez dziekana na potrzeby danego postępowania. Uczelniana Komisja Odwoławcza ds. uznawania efektów uczenia się powoływana przez Rektora na czas kadencji organów uczelni.

Wnioski o potwierdzenie efektów uczenia się wraz z wymaganymi załącznikami składane są do właściwego dziekana w ciągu całego roku akademickiego - w przypadku studentów KPSW, bądź do 30 września w przypadku osób ubiegających się o przyjęcie na studia rozpoczynające się semestrem zimowym oraz do 1 marca w przypadku osób ubiegających się o przyjęcie na studia rozpoczynające się semestrem letnim.

Regulamin określa także szczegółowo przebieg samego postępowania, które nie powinno trwać dłużej niż 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę.

Ocena: w pełni

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

Od 2006 r. KPSW prowadzi badania losów zawodowych i edukacyjnych absolwentów za pomocą ankiety wypełnianej przez absolwentów podczas dyplomatorium, której wyniki są opracowywane, publikowane i wykorzystywane przez Zespoły ds. ZDJK do doskonalenia programów kształcenia w kolejnych cyklach kształcenia. Zakład Ewaluacji Jakości Kształcenia opracował ankietę elektroniczną do monitorowania losów zawodowych i edukacyjnych absolwentów, a UZZDJK przygotował projekt procedury badania losów absolwentów w KPSW w Bydgoszczy. W br. Uczelnia rozpocznie badania za pomocą tej ankiety. Ponadto, Zespół ds. ZDJK korzysta z raportów instytucji badających kompetencje pracowników i absolwentów na rynku pracy oraz informacji otrzymanych od Centrum Kształcenia Podyplomowego i Ustawicznego i członków Klubu Absolwenta.

Ocena: w pełni

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

Za politykę kadrową na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych odpowiada Dziekan. Do zadań kierowników zakładów należy rozpoznanie środowiska akademickiego i poszukiwanie kadry spełniającej założenia Uczelni i Wydziału. Do 2010r. korzystano z ankiety w formie tradycyjnej i dziekani dokonywali wyboru nauczycieli akademickich oraz prowadzone przez nich zajęcia, na których przeprowadzano ankietyzację. Począwszy od 2011r. wprowadzono ankietę elektroniczną dla studentów zamieszczoną w systemie ISOP-ISOS, więc wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone podlegają ankietyzacji. Kompleksowo kwestię tą reguluje zarządzenie nr 35/2014 Rektora KPSW z 30.09.2014. w spr. wprowadzenia procedury ewaluacji zajęć dydaktycznych.

W ostatnich latach frekwencja systematycznie się zmniejsza i w ostatniej edycji wyniosła ok. 28% studentów kierunku pedagogika, co można uznać za satysfakcjonujący wynik. Ankieta zawiera pytania zamknięte odnoszące się do głównych obszarów zajęć oraz zawiera pytanie otwarte. Sugeruje się rozważenie rozdzielenia pytania dot. wiedzy i umiejętności w celu uniknięcia stosowania pytania podwójnego.

Procedury związane z zatrudnianiem nauczycieli.

Uczelnia nie organizuje konkursów na stanowiska. Zamieszczane są ogłoszenia o poszukiwaniu nauczycieli akademickich w prasie, w czasopiśmie tematycznych oraz na stronie MSWiN.

Zatrudnianie nauczycieli akademickich następuje z inicjatywy własnej Rektora lub Dziekana Wydziału. Wniosek o zawarcie umowy składany jest do Rektora, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Prorektora i Prezydenta. Rektor na podstawie złożonego wniosku podejmuje decyzję dotyczącą zawarcia umowy. Od nowego roku akademickiego planuje się przedstawianie kandydatur do zatrudnienia na Radzie Wydziału. Po zaopiniowaniu wniosku o zatrudnienie przez Radę Wydziału Dziekan byłby zobowiązany do wniosku o zatrudnienie dołączyć stosowną uchwałę Rady Wydziału.

Ocena pracy nauczyciela akademickiego zgodnie z obowiązującymi przepisami musi być dokonywana co najmniej raz na dwa lata a obecnie w Uczelni jest coroczna, za wyjątkiem profesorów, którzy podlegają ocenie co dwa lata. Pozwala to na motywowanie kadry do lepszej pracy. Wyniki oceny mogą być wykorzystane przy występowaniu o przedłużenie nagrody i inne wyróżnienia a także przy wnioskowaniu o zmianę stanowiska pracy, zatrudnienia, zmianę formy zatrudnienia, przy wnioskowaniu o awans, odznaczenia.

Polityka finansowa wobec kadr wyraża się w systemie premiovym, przyznawaniu grantów badawczych, konferencyjnych i szkoleniowych ze środków Uczelni, dofinansowywaniu do otwarcia przewodu doktorskiego i prac badawczych związanych z przewodem itp.

System awansów.

Dziekan ma możliwość wystąpienia do Rektora o zmianę warunków zwartej umowy z nauczycielem akademickim, w szczególności w zakresie zmiany stanowiska i wynagrodzenia. Zgodnie z obowiązującą procedurą do wniosku o zmianę warunków należy dołączyć protokoły hospitaacji z ostatnich 4 lat, wykaz opublikowanych prac naukowo –

badawczych oraz opinię Kierownika Zakładu/Katedry. Dziekan uzasadnia swój wniosek. Rektor podejmuje decyzję w sprawie awansu po zasięgnięciu opinii właściwego Prorektora i zajęciu stanowiska przez Prezydenta. Najczęściej stosowaną nagrodą dla nauczycieli akademickich jest nagroda finansowa przyznawana w uznaniu dla zasług naukowych, organizacyjnych i dydaktycznych.

Ponadto Uczelnia stosuje również pomoc materialną dla pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe. Najczęściej stosowaną formą jest pomoc finansowa dla nauczyciela akademickiego na przeprowadzenie przewodu doktorskiego.

Uczelnia wspiera finansowo badania naukowe nauczycieli, przyznaje im granty oraz dofinansowuje konferencje krajowe i zagraniczne a także publikacje i inne formy rozwoju naukowego i zawodowego.

Ocena: w pełni

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

Rektor i dziekani otrzymują wyniki szczegółowe z ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Jeśli oceny studentów są negatywne, a w szczególności, gdy sytuacja się powtarza, dziekan składa wnioski do rektora o rozwiązanie umowy o pracę. Niskie oceny uzyskane przez nauczycieli z ankietyzacji studenckiej stanowią podstawę do rozmowy wyjaśniającej z nauczycielem, którą przeprowadza dziekan Wydziału. W przypadku osób, które uzyskują dobre oceny, dziekani mogą wnioskować do rektora o gratyfikację dla tych nauczycieli. Wyniki ankietyzacji danego nauczyciela są opracowane w postaci raportów i publikowane w systemie informatycznym uczelni z dostępem dla wszystkich nauczycieli i studentów.

W związku z powyższym, Uczelnia wykorzystuje wnioski z oceny nauczycieli akademickich, które odbywa się w formie elektronicznych badań ankietowych po zakończonym semestrze. Studenci biorący udział w spotkaniu z Zespołem Wizytującym PKA byli świadomi wykorzystania wyników przez władze Uczelni, ale nie byli przekonani do ich efektów. Sugeruje się, żeby nauczyciele akademicy przykładowo podkreślali zmiany jakie zostały wprowadzone w danym przedmiocie w wyniku ewaluacji studenckiej, przykładowo na pierwszych zajęciach.

Ocena: w pełni

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

W Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy w ramach struktury organizacyjnej funkcjonują komórki organizacyjne, które są odpowiedzialne za sprawne i prawidłowe funkcjonowanie oraz ocenę zasobów materialnych struktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów. Zadania należące do tego zakresu wykonywane są wspólnie i w porozumieniu przez następujące komórki organizacyjne – Centrum Obsługi Studenta, Dział Administracji oraz Centrum Obsługi Informatycznej. Nadzór w zakresie wykonywania tych zadań sprawowany jest zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni odpowiednio przez Rektora i Prezydenta.

Od lat przyjętą praktyką jest cykliczne dokonywanie przez Dział Administracji oraz Centrum Obsługi Informatycznej, z inicjatywy własnej, bądź doraźnie w związku ze zgłoszeniem dokonany przez nauczyciela akademickiego, pracownika administracyjnego, studenta/słuchacza studiów podyplomowych lub organów Uczelni, albo też Centrum Obsługi Studenta przeglądów zasobów materialnych Uczelni w postaci infrastruktury niezbędnej do prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego.

Problematyka ta, od lat podejmowana w toku działań faktycznych, kompleksowo została uregulowana w drodze Zarządzenia Nr 13/2015 Rektora Kujawsko – Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy z dnia 18 maja 2015 roku w sprawie **wprowadzenia** Procedury oceny infrastruktury dydaktycznej Kujawsko – Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Celem tejże procedury jest regulacja procesu oceny infrastruktury dydaktycznej, poprzez określenie metodyki, a w szczególności kryteriów oceny infrastruktury dydaktycznej oraz sposobów jej ulepszania, która de facto była i jest praktykowana na Uczelni.

Zgodnie z jej założeniami nauczyciele akademicy są zobowiązani w terminie 1 tygodnia po otrzymaniu obciążenia dydaktycznego do przygotowania zapotrzebowania na sprzęt konieczny do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zapotrzebowanie zgłoszone winno być w formie pisemnej, drogą elektroniczną lub tradycyjną. Nauczyciele prowadzący dane zajęcia dydaktyczne są zobowiązani do przeglądu dostępnego na rynku sprzętu i oprogramowania oraz przedstawienia Dziekanowi zapotrzebowania na nowy sprzęt i oprogramowanie, mając na względzie zasadę racjonalnej gospodarki finansowej.

Nauczyciele akademicy po otrzymaniu obciążenia dydaktycznego na dany rok akademicki są zobowiązani do przeanalizowania zapotrzebowania na sprzęt i oprogramowanie potrzebne do właściwego przeprowadzenia zajęć dydaktycznych w przypadku wykładu i ćwiczeń audytoryjnych: rzutnik multimedialny, laptop, telewizor, dostęp do Internetu, itd., zaś w przypadku ćwiczeń laboratoryjnych: nauczyciel akademicki jest zobowiązany do określenia zapotrzebowania na sprzęt i oprogramowanie do prowadzenia zajęć. Dziekan zgłasza Rektorowi zapotrzebowanie na zakupienie nowego sprzętu i oprogramowania niezwłocznie po dokonaniu oceny infrastruktury dydaktycznej. Dziekan we współpracy z nauczycielami prowadzącymi dane zajęcia dydaktyczne ocenia infrastrukturę dydaktyczną w zakresie następujących kryteriów: możliwość osiągnięcia przez studentów założonych dla danego kierunku efektów kształcenia oraz możliwość weryfikacji przez nauczycieli akademickich założonych dla danego kierunku efektów kształcenia.

Ocena: w pełni

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, wprowadzony w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy na kilka lat przed nowelizacją ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym z 2011 roku, ewoluował wraz z rozwojem Uczelni. W pierwszych latach jego funkcjonowania dokumentacja ta nie była zbyt obszerna, i gromadzona była w ówczesnym rektoracie, zgodnie z zasadami wynikającymi z Instrukcji Kancelaryjnej Uczelni.

Od momentu powołania Uczelnianego Koordynatora ds. Krajowych Ram Kwalifikacji, uczelnianego i wydziałowych (uprzednio kierunkowych) zespołów do spraw zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, a także innych podmiotów funkcjonujących w ramach systemu uczelnianego wprowadzonego na mocy Uchwały Senatu Nr 24/2011 z dnia 27 września 2011 roku ze zmianami, dokumentacja ta była w przeważającej mierze gromadzona, analizowana i dokumentowana przez te podmioty oraz Biuro Rektora i Prezydenta. W trakcie

roku akademickiego 2014/2015 z inicjatywy Uczelnianego Koordynatora ds. Krajowych Ram Kwalifikacji zostały podjęte działania legislacyjne zmierzające do kompleksowego opracowania procedury zabezpieczania dokumentacji związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia, która została wprowadzona w życie na mocy Zarządzenia Nr 11/2015 Rektora Kujawsko – Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy z dnia 18 maja 2015 roku.

Celem procedury jest regulacja procesu zabezpieczania dokumentacji związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia.

Procedura odnosi się do Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, wydziałowych Zespołów ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, uczelnianej i wydziałowych Rad Doradczych Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców, rad wydziałów i Senatu Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy oraz administracji Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy.

Przewodniczący Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Przewodniczący wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Kierownik Zakładu Ewaluacji Jakości Kształcenia, Dziekan—, jest odpowiedzialny za prawidłowe przechowywanie dokumentacji dotyczącej wyników działania Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, związanej z KRK oraz zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia w KPSW w Bydgoszczy oraz przekazaniem jej do Biura Rektora i Prezydenta w wersji papierowej oraz elektronicznej przed upływem końca roku akademickiego. Z kolei Przewodniczący Senatu KPSW w Bydgoszczy jest odpowiedzialny za prawidłowe przechowywanie dokumentacji dotyczącej wyników działania Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, związanej z KRK oraz zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia w KPSW w Bydgoszczy.

Szczególne role jest przypisane także dziekanowi wydziału, bowiem do jego zadań należy powzięcie od przewodniczącego wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia dokumentacji za dany rok akademicki i przechowywanie jej w ramach dokumentacji Wydziału, udostępnianie jej przewodniczącemu wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w następnym roku akademickim-. Ponadto Dziekan przechowuje programy kształcenia studiów wyższych przez okres 5 lat w ramach dokumentacji wydziału i po upływie 5 lat archiwizuje w Archiwum Uczelni. Dziekan pełni także nadzór nad dokumentacją stanowiącą program kształcenia danego kierunku studiów i cyklu kształcenia. Po zakończeniu danego cyklu kształcenia, program kształcenia jest archiwizowany w Archiwum Uczelni.

Dziekan pełni nadzór nad zebraniem prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych realizowanych w ramach danego cyklu kształcenia. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowuje Centrum Obsługi Studenta.

Za przechowywanie, ewidencjonowanie i archiwizowanie dokumentacji podmiotów wskazanych w uczelnianym systemie doskonalenia i jakości kształcenia zgodnie z Instrukcją Kancelaryjną Uczelni odpowiedzialni są odpowiednio, zgodnie z kompetencją wynikającą z tejsze procedury Kierownik Biura Rektora i Prezydenta oraz asystent dziekanów.

Ocena: w pełni

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

Od 2004 r. w KPSW działa Internetowy System Obsługi Studenta (ISOS), który pełni rolę wirtualnego dziekanatu oraz Internetowy System Obsługi Pracownika (ISOP). Uczelnia posiada portal informatyczny, na którym umieszcza się informacje na temat programów kształcenia studiów wyższych wraz z opisem zakładanych efektów kształcenia i programami kształcenia modułów. Ponadto na tym portalu umieszcza się raporty z ankietyzacji studentów oraz wyniki z badania losów absolwentów. W wirtualnym dziekanacie zamieszczane są wszystkie informacje niezbędne studentom na temat efektów kształcenia, zasad dyplomowania, stypendiów, pomocy materialnej, praktyk studenckich.

W opinii studentów w Uczelni w pełni udostępnia wszystkie niezbędne dokumenty, z którymi powinien zapoznać się student w toku studiów, takie jak program i plan studiów, efekty kształcenia, karty poszczególnych przedmiotów. Studenci mają możliwość zapoznać się z nimi poprzez indywidualne konto w Internetowym System Obsługi Studiów, podobnie jak z ocenami z przedmiotów. Zgodnie z przedstawionymi w trakcie wizytacji informacjami, satysfakcja studentów w zakresie dostępu do dokumentacji nie jest badana. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie zgłaszali uwag w tym obszarze. Analiza strony internetowej Uczelni pod kątem pełnego upublicznienia powyższych informacji i dokumentów pozwala stwierdzić, że są dostępne w ograniczonym stopniu. Ich dostępność jest szczególnie istotna z perspektywy kandydatów na studia.

Ocena: w pełni

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy poddaje ocenie wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia z punktu widzenia jego struktury, metod i narzędzi pracy oraz skuteczności w wychwytywaniu nieprawidłowości w obszarach podlegających ocenie.

Ocena: w pełni

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium III i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego, tj. odpowiednio II i I stopnia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Mocnymi stronami jest zachowanie szerokiego profilu przedmiotów filozoficznych i ukierunkowanych humanistycznie i historycznie w wyrazistych dawkach godzinowych, a zarazem na wysokim poziomie merytorycznym, z wykorzystaniem publikacji autorskich w wydawnictwach także ogólnopolskich lub uniwersyteckich w kraju, liczne innowacje w programie kształcenia, w dodatkowych inicjatywach społeczno-edukacyjnych z udziałem studentów i liderów w regionie, w zakresie kształcenia z zastosowaniem literatury, performansu, dramy i pedagogiki zabawy oraz kadra naukowo-dydaktyczna, która łączy w sobie ogromne doświadczenie naukowo-badawcze i akademickie jak i poszukiwanie innowacji w rozwoju dyscypliny i jednostki. obecność zajęć wykorzystujących najnowsze publikacje i badania własne, filozofia edukacji - poznawanie i wprzęganie odzyskiwanych

wątków życiodajnych do pedagogiki; przeszukiwanie humanistyki w celu rewitalizacji pedagogiki, bardzo dobra organizacja i realizacja praktyki kształcenia z możliwością odbywania praktyk w oddziałach przedszkolnych, a także postawy młodzieży akademickiej szkół niepublicznych wobec przyszłości zawodowej. Natomiast za słabe strony należy uznać to, że studenci I i II stopnia często bywają na początku procesu kształcenia niegotowi intelektualnie ani stylem życia i obciążeniami zawodowo-rodzinnymi do intensywnej, systematycznej i skupionej nauki, zakupu literatury.

Zalecenia

Dalsze wykorzystywanie warunków społeczno-ekonomicznych w otoczeniu zewnętrznym do tworzenia programów kształcenia dostosowanych do bieżących potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Dobre praktyki

Plany strategicznego rozwoju pedagogiki na KPSW oparte są na podstawowych tendencjach w której rozwijaniu uczestniczą samodzielni pracownicy środowiska pedagogicznego Uczelni a mianowicie: scalania, integrowania, dopełniania impulsów z poszczególnych dyscyplin i subdyscyplin samej pedagogiki (np. pedagogiki ogólnej, pedagogiki społecznej, pedagogiki kultury, historii myśli pedagogicznej), jak też z rozmaitych dyscyplin humanistyki i nauk społecznych współpracujących z pedagogiką jak psychologia i psychoanaliza oraz psychoterapia, socjologia i filozofia wychowania, kulturoznawstwo i estetyka. Powstaje też koncepcja zaawansowanych studiów podyplomowych, które zamiast zapewniania minimum uprawnień zawodowych w obszarach uzupełniających wykształcenie będą zorientowane na sprzyjanie refleksyjnemu dyskursowi dla praktyków z otoczenia społecznego (np. kadry zarządzającej w oświacie) oraz włączaniu ich do badań naukowych z uwzględnieniem stanu najnowszych osiągnięć akademickich pedagogiki, otwierając zarazem drogę do przewodów doktorskich (w oświacie) na uprawnionych do tego uczelniach. W dydaktykę kursową włączane zostają najnowsze dokonania badawcze autorów, czołowych w swych obszarach, zespalać potrzeby zaplecza pedagogicznego dla takich sfer jak praca z niepełnosprawnymi, praca socjalna i resocjalizacja.